

Årsberetning 2020

Etablering og virkeområde

Overføringsavtalens sikringsordning (Sikringsordningen) er opprettet ved avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter (Overføringsavtalen) mellom Statens pensjonskasse og andre leverandører av offentlig tjenstepensjon. Virkeområdet for Sikringsordningen fremgår av Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter.

Formål

I henhold til Sikringsordningens vedtekter § 5, skal Sikringsordningen, så langt det er midler i ordningen, finansiere premie for ikke- forsikringsbare ytelser i kommunal pensjonsordning med Overføringsavtale, dersom slike premier ikke betales av arbeidsgiver i følgende tilfeller:

- a) arbeidsgiver eksisterer ikke lenger eller er under avvikling, ved konkurs eller på annen måte
- b) arbeidsgiver eksisterer, men har brakt den kommunale pensjonsordningen til opphør før 1. januar 2004,
- c) arbeidsgiver eksisterer, men betaler ikke premiene etter minst to skriftlige purringer fra avtaleparten

Virksomheten

Virksomheten har kontoradresse i Oslo, og har ingen egne ansatte. Kvinneandelen blant styre-/vara medlemmer og innleid ledelse utgjør 47 prosent per 31.12.20. Sikringsordningens styre utarbeider og reviderer virksomhetens vedtekter. Arbeids- og sosialdepartementet godkjenner alle vedtektsendringer før disse trer i kraft.

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljø, og driver ikke med forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Styret

Styrets sammensetning reguleres i vedtektene § 16. Fra organisasjonene som utpeker styremedlemmer har følgende vært oppnevnt:

Styremedlemmer

Torfinn Thomassen (KS)
Steinar Fuglevaag (LO Kommune)
Christer Drevsjø (Pensjonskasseforeningen)
Stein Atle Haverstad Gjerding (Spekter)
Siv Holland (KLP)
Dag Bjørnar Langseth Jonsrud (YS-K)
Espen Tørum (Finans Norge)

Varamedlemmer

Hege Mygland (KS)
Pål Skarsbak (LO Kommune)
Eivind Barring Hansen (Pensjonskasseforeningen)
Kristin Juliussen (Spekter)
Cathrine Hellandsvik (KLP)
Christine Ugelstad Svendsen (YS-K)
Stefi Kierulf Prytz (Finans Norge)

I tillegg deltar det i styrets arbeid én observatør fra Statens pensjonskasse, Magne Sand Bakken. Varaobservatør er Rune H. Kristoffersen.

Sekretariatsfunksjon

Virksomheten kjøper sekretariatstjenester, herunder sekretariatsledelse, av Foreningen Pensjonskontoret.

Finansiering

Sikringsordningen finansieres i det alt vesentligste ved årlig tilskudd og avviklingstilskudd fra arbeidsgivere som er tilsluttet Sikringsordningen. Avkastning på kapital bidrar også til finansieringen.

Årlig tilskudd

Etter bestemmelser i Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter kan denne satsen utgjøre inntil 0,1 prosent av samlet pensjonsgrunnlag for aktive medlemmer i pensjons-ordningen. *Årlig tilskudd* har for 2020 vært 0,075 prosent av pensjonsgrunnlaget per 01.01.20. Ved fastsettelsen har det blitt vurdert hva som er antatt nødvendig for å dekke Sikringsordningens forventede forpliktelser, herunder administrasjon av ordningen.

Avviklingstilskudd

Avviklingstilskudd beregnes i henhold til gjeldende forutsetninger i forbindelse med avvikling av en virksomhet, der hvor Sikringsordningen avgjør at kravet skal sikres. Sikringsordningen fremmer krav om betaling av dette tilskuddet direkte overfor gjeldende arbeidsgiver eller boet på de forventede tilleggspremier for framtiden i form av et engangsbeløp.

Sikringsordningens styre kan i særskilte tilfeller treffe vedtak om at arbeidsgiver kan innbetale avviklingstilskudd der en selvstendig og avgrenset del av arbeidsgivers virksomhet avvikles eller det ikke er noen aktive arbeidstakere igjen i tjenestepensjonsordningen. Innbetaling av avviklingstilskudd er ikke frigjørende når det gjelder arbeidsgiverens forpliktelser til å finansiere premier for de ikke-forsikringsbare ytelser.

Innehaver av enkeltpersonforetak og deltakere i interkommunale selskap fortsetter å være ansvarlige for premiebetaling også etter at avviklingstilskudd er innbetalt. Sikringsordningen kan fremme krav mot disse eller deres rettsetterfølgere.

Tilslutningstilskudd

Tilslutningstilskudd hadde ingen økonomisk relevans for Sikringsordningen per 2020. Satsen for dette tilskuddet utgjorde 0,01 prosent av premiereserven. Etter bestemmelser i Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter kan satsen utgjøre inntil 0,5 prosent.

Regnskap

I 2020 er det inntektsført 193,1 millioner kroner, herav netto avviklingstilskudd på 33,1 millioner kroner (jf. note 3 til regnskapet).

Årets reguleringspremie og øvrige ikke-forsikringsbare ytelser baserer seg på mottatte krav fra leverandører av offentlige tjenestepensjon, og har medført en brutto kostnadsbelastning på 53,3 millioner kroner, en nedgang på 38,5 millioner kroner fra 2019 (jf. note 4 til regnskapet).

Dette gir et regnskapsteknisk overskudd, hensyntatt advokatkostnader, administrasjonskostnader og finansposter på 144,7 millioner kroner (for 2019 var det et overskudd på 116,2 millioner kroner).

Styret har besluttet at årets overskudd på 144 624 461 kroner disponeres ved overføring til fond for framtidige forpliktelser med 107 888 318 kroner og overføring til fond for avviklingstilskudd med 36 736 143 kroner (jf. note 1 til regnskapet).

Sikringsordningens midler investert i fond hadde per 31.12.20 følgende fordeling:

- 16 % i obligasjonsfond med meget lav risiko, samt lav renterisiko
- 29 % i obligasjonsfond med lav risiko, samt lav renterisiko
- 16 % i pengemarkedsfond med meget lav risiko
- 33 % i pengemarkedsfond med lav risiko
- 6 % i aksjefond

Sikringsordningens midler er i samsvar med vedtektene § 14 angjeldende ordningens formål og pensjonsrettighetenes lengde.

I regnskapet er det oppført fordringer som i hovedsak knytter seg til avviklingstilskudd på 24 millioner kroner. Styret har vurdert at det er svært usikkert om disse fordringene vil bli betalt. Det er derfor foretatt en avsetning på tap på 24 millioner kroner (jf. note 3 til regnskapet).

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede. Denne forutsetningen er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Det er styrets oppfatning at årsregnskapet gir et regnskapsmessig korrekt bilde av virksomhetens resultat og stilling ved årsskiftet, i samsvar med god regnskapsskikk.

Krav om avviklingstilskudd og fortsatt premiebetaling

I de fleste saker der et foretak avvikles, betaler arbeidsgiver avviklingstilskuddet til Sikringsordningen. Ved konkurs mottar Sikringsordningen vanligvis bare mindre dekning av kravet på avviklingstilskudd. Dersom arbeidsgiveren ikke lenger eksisterer, ikke har betalingsevne, bestrider kravet eller unnlater å betale ved påkrav, kan Sikringsordningen kreve at tidligere arbeidsgiver eller tredjeperson betaler premiene når kravet bygger på lov, avtale eller alminnelige obligasjons- eller erstatningsrettslige prinsipper. Ved virksomhetsoverdragelse er tidligere og ny arbeidsgiver solidarisk ansvarlige for å fortsette premiebetalingen for de ikke-forsikringsbare ytelsene. Tredjepersoner kan være styremedlemmer, daglig leder, aksjonærer mv. Om nødvendig bringer Sikringsordningen saker inn for det alminnelige rettsapparatet.

Viktige avgjørelser for Sikringsordningen

I det store flertallet av de sakene der Sikringsordningen krever arbeidsgiver for regress av betalte premier eller avviklingstilskudd, gjør arbeidsgiver, eller arbeidsgivers rettsetterfølger, opp forpliktelsene etter regelverket for pensjonsordningen, tariffavtale, Overføringsavtalen og vedtektene til Sikringsordningen. I noen tilfeller er det nødvendig for Sikringsordningen å bringe sak inn for domstolene til avgjørelse. I løpet av de siste årene har flere saker med Overføringsavtalen som part, kommet til behandling i Høyesterett. Videre har NAV klageinstans behandlet en klagesak fra Sikringsordningen.

Høsten 2019 behandlet Høyesterett (HR-2019-1786-A) spørsmålet om en del av kravet som Sikringsordningen hadde meldt i arbeidsgivers konkursbo, måtte anses som prioritert fordring av første klasse etter dekningsloven § 9-3 første ledd. Denne bestemmelsen gjelder arbeidstakernes krav på lønn og annet arbeidsvederlag. I samsvar med Sikringsordningens oppfatning, konkluderte flertallet i Høyesterett (3-2) med at ansattes krav på at arbeidsgiver betaler pensjonspremier, er en fortrinnsberettiget fordring i konkursboet innen de grenser som trekkes opp av dekningsloven § 9-3. Dette gjaldt uavhengig av om premien var trukket i lønn eller innberettet som lønn.

Når arbeidsgiver tas under konkursbehandling, er boet i en del tilfeller nærmest uten midler, og boet er da ikke en gang i stand til å betale fordringene av første klasse. I 2013 søkte Sikringsordningen om at Lønnsgarantiordningen skulle dekke krav fra Sikringsordningen for så vidt gjaldt reguleringspremier mv. for arbeidstakernes pensjonsrettigheter i en seks måneders periode. Ved to vedtak i hhv 2014 og 2015 ble søknaden fra Sikringsordningen delvis innvilget. I 2017 avslo NAV ytterligere dekning. Sikringsordningen påklagde NAVs avgjørelse. Behandlingen av en god del etterfølgende tilsvarende søknader var stilt i bero i påvente av endelig behandlingen av den første søknaden fra Sikringsordningen. I 2020 omgjorde NAV klageinstans vedtaket av 2017, og avgjorde at krav fra Sikringsordningen skulle dekkes for en periode på inntil seks måneder etter lønnsgarantiloven § 1, jf. konkursloven § 9-3. Sikringsordningen har deretter mottatt betaling fra Lønnsgarantiordningen i den søknadssaken som ble avgjort av NAV klageinstans og i flere tilsvarende saker.

Framtid

Sikringsordningen har i dag opparbeidet seg en kapitalbase lik 871 millioner kroner. Størrelsen på denne vil blant annet være avhengig av nivået på årlig tilskudd og avviklingstilskudd, samt nettoavkastning på Sikringsordningens midler.

Sikringsordningen registrerer en jevn tilgang av saker som omhandler avvikling av virksomheter hvor det innkreves avviklingstilskudd. Ved konkurs saker krever Sikringsordningen dekket slike utestående avviklingstilskudd i konkursboet. Styret konstaterer vesentlig tap på disse fordringene.

Det er utarbeidet en beregning per 31.12.20 for ikke-forsikringsbare ytelser tilknyttet pensjonskontrakter som Sikringsordningen har overtatt reguleringsansvaret for. Beregningen indikerer framtidige forpliktelser på 883 millioner kroner. Beregningen er gjort etter samme metodikk og med samme forutsetninger som gjelder for beregning av avviklingstilskudd til Sikringsordningen. Det presiseres i denne sammenheng at Sikringsordningens ansvar tilknyttet disse framtidige forpliktelsene til enhver tid er begrenset til de opparbeidede midler i Sikringsordningen.

Sats for årlig tilskudd for 2021 er fastsatt til 0,075 % av pensjonsgrunnlaget per 01.01.21.

Koronasituasjonen

Sikringsordningen har ikke registrert betalingsutfordringer i 2020 som følge av koronasituasjonen hos arbeidsgivere som betaler årlig tilskudd, og har mottatt tilskudd i den størrelsesorden som er forventet.

Det foreligger heller ingen signaler om at framtidig innbetaling av årlig tilskudd er berørt av koronasituasjonen.

Oslo, 16.06.21

Torfinn Thomassen
Styrets leder

Steinar Fuglevaag
Nestleder

Christer Drevsjø
Styremedlem

Stein Atle Haverstad Gjerding
Styremedlem

Siv Holland
Styremedlem

Dag Bjørnar Langseth Jonsrud
Styremedlem

Espen Tørum
Styremedlem

Anne Karin Andreassen
Daglig leder